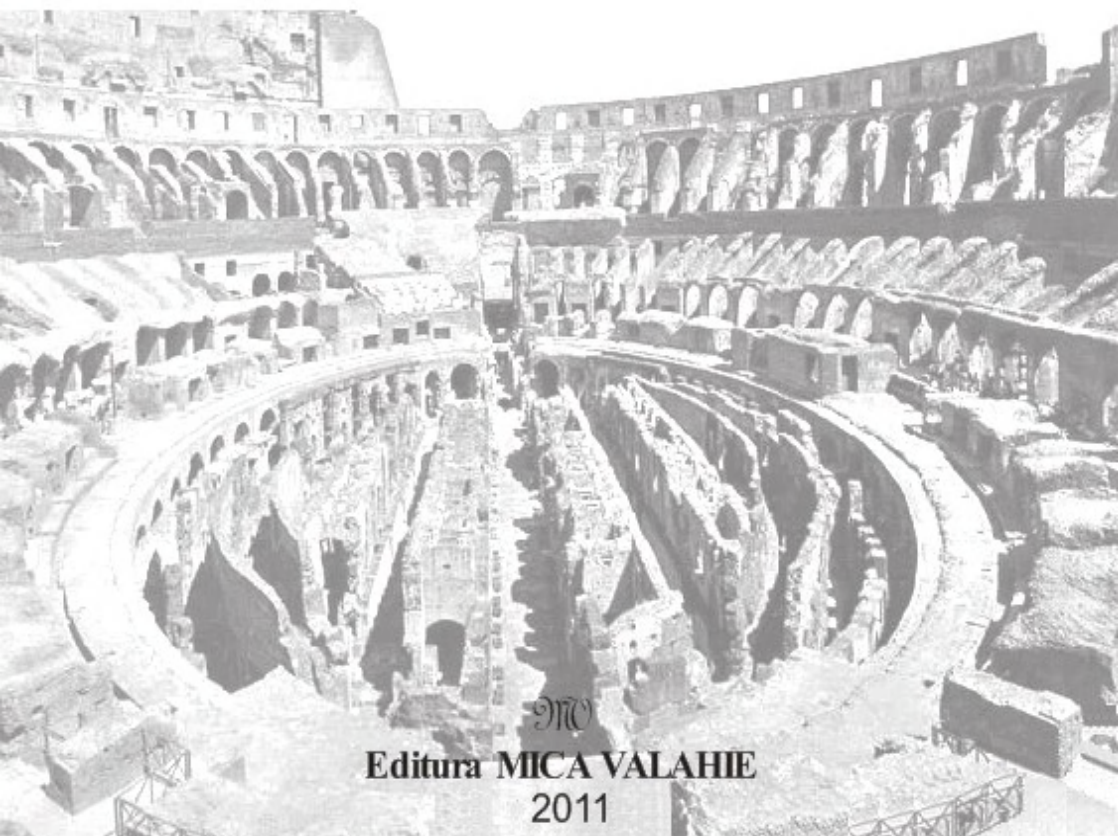

EUGEN DENIZE

ITALIA ȘI ITALIENII
ÎN CULTURA ROMÂNĂ
PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL
SECOLULUI AL XIX-LEA

M

Editura MICA VALAHIE

2011

**ITALIA ȘI ITALIENII ÎN
CULTURA ROMÂNĂ
PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XIX-LEA**

Coperta 1: Colosseum
Coperta 4: Columna lui Traian

ISBN: 978-606-8304-21-2

**ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”**

EUGEN DENIZE

**ITALIA ȘI ITALIENII
ÎN
CULTURA ROMÂNĂ**

**PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL
SECOLULUI AL XIX-LEA**

9170

EDITURA MICA VALAHIE

București

2011

910

EDITURA MICA VALAHIE

Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02

www.micavalahie.ro

micavalahie@yahoo.com

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Cap. I <i>Modalități de cunoaștere a Italiei și a italienilor în spațiul românesc</i>	9
Cap. II <i>Moldova</i>	105
Cap. III <i>Țara Românească</i>	189
Cap. IV <i>Transilvania</i>	255
Concluzii	303

Cuvânt înainte

Este un lucru ce nu mai necesită demonstrație acela că în istoriografia română, la fel ca și în cea italiană, problema relațiilor româno-italiene și aceea a felului în care s-a reflectat istoria românilor în bogăția nesfârșită de izvoare italiene a constituit obiect de cercetare pentru mulți și valoroși istorici. Contribuțiile lui Nicolae Iorga, Gheorghe Brătianu, Alexandru Ciorănescu, Ramiro Ortiz, Giacomo Bascape, Andrei Oțetea, Alexandru Marcu, Mario Ruffini, Șerban Papacostea, Ștefan Andreescu și mulți alții sunt fundamentale în acest sens. Dar, nu mai puțin adevărat, este și faptul că bogăția materialului avut la dispoziție, precum și a problematicii care poate fi adusă în discuție și în atenția cititorilor este foarte departe de a se fi epuizat. Din această perspectivă considerăm că s-a scris foarte mult despre felul în care românii și spațiul românesc se reflectă în cultura italiană, dar mult mai puțin despre imaginea Italiei și a italienilor în cultura română. Evident, s-au scris multe lucruri despre acest subiect, dar încă nu există o sinteză în acest sens, iar numeroase detalii au fost foarte rar menționate sau ocolite cu desăvârșire.

Ocupându-ne de relațiile româno-italiene în secolele XV și XVI am ajuns la concluzia că este absolut

necesară întreprinderea unui studiu și asupra felului în care Italia și italienii s-au reflectat în cultura română, în mintea și sufletul românilor și a celor care i-au condus în diferite epoci, până la începutul secolului XIX. Astfel, ne-am încumetat să întreprindem și această cercetare cu ferma convingere că ea va ajunge sub ochii cititorilor și judecătorilor noștri, cei care vor da verdictul final asupra reușitei sau nereușitei ei. Departe de a avea pretenția că vom epuiza subiectul, avem doar dorința de a oferi o carte agreabilă ca lectură, instructivă ca informație și utilă pentru cei care își vor îndrepta eforturile și inteligența în aceeași direcție.

Încheiem aceste câteva rânduri cu speranța că vom reuși în încercarea noastră și că vom provoca și interesul altora de a se angaja pe același drum cu noi.

Capitolul I

Modalități de cunoaștere a Italiei și a italienilor în spațiul românesc

În ceea ce privește formarea imaginii Italiei și a italienilor în cultura română, în mentalul colectiv românesc, până la începutul secolului XIX, două credem că sunt căile sau modalitățile prin care s-a putut desfășura acest proces. În primul rând este vorba de *romanitatea românilor*, idee forță care a însoțit întreaga istorie a poporului nostru și care l-a făcut să manifeste un interes deosebit pentru pământul de unde au venit o parte din strămoșii săi, pentru istoria Romei și a romanilor, pentru descendenții lor italieni. În al doilea rând avem în vedere *contactul direct* pe care românii l-au avut cu Italia și cu italienii, contact care a constat în multiple legături politice, economice, culturale, religioase și de altă natură.

Este demonstrat și evident pentru oricine că românii și-au luat de la Roma originea, numele, limba, religia și multe alte lucruri¹. Ideea romanității românilor² este în primul rând ideea despre descendența romană a românilor din coloniștii romani transplantați în Dacia Traiană; de aici decurge logic o serie de idei înrudite și adiacente, dar care fac parte din ansamblul categoriei istorice de romanitate a românilor. Aceste idei